

N:o 114.

Kolmantena Adventti-Sunnuntaina.

Evank. Matt. 11: 2–10.

Koska Johannes vankeudessa kuuli Kristuksen työt, lähetti hän kaksi opetuslastansa, sanomaan hänelle: oletko sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman? Niin Jeesus vastasi, ja sanoi heille: menkää ja sanokaat jälleen Johannekselle ne, kuin te kuulette ja näette: Sokiat saavat näkönsä, ja ontuvat käyvät, spitaaliset puhdistetaan, ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään, ja köyhille saarnataan evankeliumi. Ja autuas on se, joka ei pahene minusta. Koska he menivät pois, rupesi Jeesus sanomaan kansalle Johanneksesta: mitä te läksitte korpeen katsomaan? Ruokoako, joka tuulelta häälytetään? Taikka mitä te läksitte katsomaan? Ihmistäkö, vaate-tettua pehmeillä vaatteilla? Katso, jotka pehmeitä kantavat, ne ovat kunin-gasten huoneissa. Taikka mitä te lähditte katsomaan? Profeetatako? Totises-ti sanon minä teille: tämä on jalompi kuin profeeta. Sillä tämä on se, josta kirjoitettu on: katso, minä lähetän minun enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees.

Tässä on monella eroavia ajatuksia Johanneksesta. P. Ambrosius arvelee, ettei Johannes mistään epäilyksestä tai tietämättömyydestä vaan kristillisessä tarkoituksessa on kysynyt, oliko suuren Jumalan Poika kuoleva ihmisten tähden. P. Hieronymus, johon myös Gregorius yhtyy, kirjoittaa Johanneksen kysyneen, pitikö Kristuksen todellakin astua alas helvettiin kirottujen luokse, niinkuin hän oli tullut silloin elävien ihmisten luokse. Minusta saattaa tämä ajatus itsessään olla kylläkin hyvä, koska P. Pietari 1 Epist. 3: 18–20 sanoo: **Kristus myös kerran kärsi meidän synteimme tähden – – – ; lihan kautta tosin kuoletettu, mutta hengen kautta eläväksi tehty. Jossa hän myös meni pois ja saarnasi hengille vankeudessa, jotka ei muinen uskoneet, koska Jumala kerran Noan aikana odotti ja kärsiväinen oli, koska arkki valmistettiin.** Mutta toisin arvelee Kysostomus, johon mekin suostumme. Hän kirjoittaa, että Johannes totisesti tiesi

Kristuksen oikeaksi odotetuksi Messiaaksi, sillä sen oli hän oppinut tästä isän äänestä: **Tämä on minun rakas Poikani, johonka minä mielistyin,** Matt. 3: 17. Hän oli myöskin sormellaan osoittanut häntä sanoen: **Katso Jumalan karitsa, joka poisottaa maailman synnin,** Joh. 1: 36. Olipa Jumalakin sanonut Johannekselle: **Jonka päälle sinä näet Hengen tulevan alas ja seisahtavan hänen pääl-lensä, hän on se, joka kastaa Pyhällä Hengellä ja tulella,** kuten Joh. 1 luvussa laveasti on kirjoitettu.

Hän ei siis omasta puolestaan lähettänyt opetuslapsiaan kysymään, vaan että hänen opetuslapsensakin olisivat saaneet varman käsityksen Kristuksesta. Vaikka hän nimittäin oli paljon puhellut sekä heille että kansalle Kristuksesta, eivät he kuitenkaan pitäneet häntä korkeammassa arvossa kuin Johannestakaan. Heitä narkästytti sekin että Kristus kastoi ja että monet tulivat hänen tykönsä, kuten Joh. 3: 25, 26 kirjoitetaan: **niin tuli kysymys Johan-**

neksen opetuslasten ja juutalaisten välillä puhdistuksesta, se on: kasteesta, ja he tulivat, nimittäin Johanneksen opetuslapset ja juutalaiset, **Johanneksen tykö** ja esittivät hänelle tuon kysymyksen: **Opettaja, se joka sinun kanssas oli toisella puolella Jordania, josta sinä todistit, katso hän kastaa ja jokainen menee hänen tykönsä.**

Silloin rauhoitti heitä Johannes monilla sanoilla ja muun ohessa osoitti heidät luotaan Kristuksen tykö ja sanoi v. 30: **Hänen tulee kasvaa, mutta minun pitää vähenemän,** jota paitsi hän paljon puhui heille Kristuksesta, Jumalan Pojasta. Mutta koska he eivät luopuneet ajatuksestaan, kun Kristus ei vielä ollut mitään merkkiä tehnyt, niin käski hän opetuslastensa, joita hän tähän asti oli sanoin opettanut (hän oli nimittäin nyt vankeudessa ja oli kuullut Kristuksen teoista), menemään itse Kristuksen tykö, näkemään ja kuulemaan hänen ihmetöitensä sekä kysymään häneltä. Sen vuoksi kuuluvatkin hänen sanansa, kuin puhuisi hän monesta, sillä hän lausuu: **Eli pitääkö meidän toista odottaman,** sillä kysymys tehtiin sekä opetuslasten että juutalaisten puolesta. Kristus laatikin vastauksensa siihen suuntaan, että hän enemmän opetti opetuslapsia kuin Johannesta, sillä hän sanoi: **Ne kuin te kuulette ja näette. Ja autuas on se, joka ei pahene minusta.**

Niinpä tahtoo nyt P. Johannes kaikin mokomin tehdä opetuslapsensa ja kansan tällä kristillisellä palveluksella Kristuksen alamaisiksi, etteivät he hänen kuoltuaan pitäisi hänestä kiinni ja hylkäisi Kristusta. Tämän tahtoo hän mitä voimakkaimmin saada aikaan Kristuksen omilla sanoilla, töillä ja maineella. Sen ohessa ei hän pyydä tätä Kristukselta sillä perusteella, että oli ollut hänen edelläkävijänsä, sekä ollut ennen kuin hän jo olisi hänen vertaisensa, vaan hän pyytää sitä nöyränä palvelijana, koska hän tiesi Kristuksen hyvin tie-

tävän, mitä kultakin puuttuu. Sen vuoksi esityttää hän asiansa sangen kohteliaasti kysymyksellä, osoittaakseen, että Kristus oli suurempi kuin hän itse. Hän pitää tällaisista huolta opetuslapsistaan sen vuoksi, ettei näyttäisi siltä, kuin tahtoisi hän sopimattomasti kohdella Kristusta, joka kaikki tiesi. Jos nyt P. Ambrosius Johanneksen kristillisellä tarkoituksella ymmärtää hänen kohteliaisuuttaan Kristusta kohtaan, niin on hän varsin oikeassa, sillä näin sanoo evankelista:

Koska hän kuuli Kristuksen työt eli ihmetyöt. Johanneksen mielestä oli nyt sopivin aika, jolloin hän saattoi johdattaa opetuslapsensa Kristuksen tykö, koska hän ei voinut heidän mieltään muuttaa todistuksellaan Kristuksesta ja koska he mestariinsa Johannekseen innostuneina närkästyivät siitä, että Kristus kasto ja saarnasi. Siitä näet, ettei Johannes heti tahtonut hyljätä eikä ylönantaa opetuslapsiaan, vaan että hän kärsi heidän tietämättömyyttään ja heikkouttaan, kunnes he vähitellen hyvällä ja itsessään Kristuksen töiden vakuuttamina jättivät hänet ja seurasivat Kristusta. Eihän ole niinkään helppoa yhdessä käden käänteessä luopua vanhasta juurtuneesta mielipiteestä, varsinkaan rahvaan miehille, ja ihan varmaan käy niin, että paha tulee vaan kahta vertaa pahemmaksi, jos heitä kohtaan käytetään väkivaltaa ja äkkinäisyyttä. Sen vuoksi ei Kristuskaan yhdellä kertaa opettanut kaikkea opetuslapsilleen eikä tehnyt kaikkea heidän kanssaan, vaan kärsi heidän tietämättömyyttään, kunnes aikaa voittaen sai heidät oikealle tielle.

Tästä nyt ymmärrämme, miksi Johannes kysytti opetuslapsillaan: **Oletko sinä se tuleva, eli pitääkö meidän toista odottaman?** Sanoakseni minäkin ajatukseni, niin mielestäni, kun hän kysyy: **eli pitääkö meidän toista odottaman,** hän ilmaisee, että hänen opetuslapsensa ja juutalaiset kyllä uskovat häntä,

kun hän Joh. 1: 27 sanoi: **Joka minun jälkeeni tulee, on suurempi ja väkevämpi minua, jonka kengän rihmoja en minä ole kelvollinen päästämään.** Mutta siltä he eivät kuitenkaan uskoneet, että Jeesus olisi ollut juuri se sama, jota Johannes sanoo suuremmaksi, vaan he ajattelivat jonkun muun häntä suuremman, tulevan. Ja tämä mielipide oli heillä **ensiksi** sen vuoksi, että Johanneksella sekä suurten että pienten luona vielä oli paljoa suurempi nimi ja arvo kuin Kristuksella. Sen vuoksi he eivät voineet heikkoutensa ja ymmärtämättömyytensä tähden, sovittaa Kristukseen Johanneksen sanoja **suuremmasta, joka oli tuleva. Toiseksi** vallitsi heissä se lihallinen luulo, että tuo tuleva oli myöskin ilmestyvä suurella kunnialla ja loistavalla maallisella komeudella. Koska he nyt eivät mitään sellaista Kristuksessa havainneet, niin he ikäänkuin häilyivät taivaan ja maan välillä, ja ajattelivat Johanneksen kyllä puhuneen totta, mutta se ei kuitenkaan sopinut Kristukseen. Nämä maalliset ja maailmalliset ajatukset olivat niin syvälle juurtuneet kaikkein juutalaisten sydämiin, että heistä tuntui vaikealta, kun heidän piti ymmärtää asia hengellisesti.

Että näin todellakin laita oli, sen todistaa Kristus sillä, että kumoo heidän lihallisen mielipiteensä ja sanoo: **Autuas on se, joka ei pahene minusta.** Olivathan he todellakin pahentuneet hänestä, joka hyvästi tulee näkyviin heidän tiedustelustaan puhdistukseen nähden, josta jo vähän mainittiin. He saattoivat kyllä kärsiä, että Johannes ylisti häntä ja todisti hänestä kuin hyvästä ja hurskaasta miehestä konsanaankin, mutta että hän oli sama, jonka Johannes sanoi jälkeensä tulevan, sitä he eivät ymmärtäneet, vaan pahenivat hänen köyhydestään ja alhaisuudestaan, joka ei ollenkaan sujunut yhteen Johanneksen suurenmoisen puheen kanssa. Kun siis Johannes

kuuli Kristuksen töistä, niin alkoi hän toivoa, että he niistä tulisivat vakuutetuiksi, ja lähetti heidät hänen luokseen.

Niin Jeesus vastasi ja sanoi heille: menkää ja sanokaat jälleen Johannekselle ne kuin te kuulette ja näette: Sokeat saavat näkönsä ja ontuvat käyvät, pitaaliset puhdistetaan ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään ja köyhille saarnataan evankeliumi. Ja autuas se, joka ei pahene minusta. Kristus ei vastaa ainoastaan sanoilla vaan myöskin töillä, ettei kukaan ilman tai ennen töitä sanoisi tai tuomitsisi hänestä mitään. Sitten näin osoitettuaan heille tekemänsä työt, tunnusti hän myöskin vihdoinkin ja vastasi sanoilla olevansa se, jota he odottivat. Hän puhuu tosin hiukan hämärästi sanoessaan: **Autuas on se, joka ei pahene minusta.** Kuitenkin on selvää, että ellei hän olisi ollut se, jonka piti tuleman, niin ei hän olisi voinut ylistää niitä autuaiksi, jotka ottivat hänet vastaan eivätkä pahentuneet hänestä. Aivan kuin hän sanoisi: Minähän olen se jota etsitte; mutta minä esiinnyn niin halvassa muodossa, että teidän tulee olla tarkoin varuillanne, ettette pahene minusta ja ajattele, ettette sen vuoksi voi uskoa minuun. Täten tekee hän myöskin ymmärrettäväksi, että ken näin kuuluisaksi tekee itsensä töillään, että tiedetään kuka hän on, hänen ei tarvitse sanoa monta sanaa. Mehän olemme yleensä senlaatuisia, että jos meillä on monta tekoa puhumassa puolestamme, niin me vähän puhumme itsestämme, ja sellainen sopiikin hyvästi jalolle mielenlaadulle. Siihen nähden Salomokin Sananl. 14: 23 sanoo: **Joka tyhjiin puheisiin tyytyy, siinä on köyhyys.** Senpä vuoksi ei rahvaskaan paljo usko niihin, jotka lavealti itsestään löpöttelevät, niin että siitä on tullut tämmöinen sananlaskukin: **Oma kiihtos haisee.** Välttääkseen nyt tuollaista, opettaakseen heitä pakenemaan sellaista ja sytyttääkseen heissä uskoa, Kristus näin esittelee

heille monta julkista työtä, vaan käyttää harvoja yksinkertaisia sanoja.

Sen ohessa tahtoi hän käyttää näin harvoja sanoja vastaukseen senkin vuoksi, että noudattaisi samaa puhetapaa kuin Raamattu, jossa luumme Jumalalla olleen aina tapana ilmestyä ja näyttäytyä ulkonaisesti sillä tavalla, joka on vastannut niiden syvällistä tilaa, joille ilmestys tapahtui. Niinpä esiintyi Kristus vieraana opetuslapsille, jotka vaelsivat Emaukseen, koska he sisällisesti eivät oikein tunteet hantä. Ja Maaria Magdaleenalle ilmestyi hän yrttitarhan haltian muodossa; niinkään oli Siinain vuorikin ulkonaisesti hirvittävä juutalaisille, sillä he pelkäsivät lakia sisällisesti eivätkä rakastaneet Jumalata. Samoin kuvasi Mooseksen peitekin heidän sydämensä sokeutta. Tuollaista nyt löytyy Raamatussa suurin määrin. Niin tässäkin: koska Kristus alhaisessa muodossaan on tuntematon Johanneksen opetuslapsille, niin hän puhuukin heille harvoin ja hämärin sanoin ja kuvailee täten heidän mieltään, jotka niin mielellään tahtovat pahentua hänestä.

Mutta koska koko Raamattu tähtää siihen, että opittaisiin oikein tuntemaan laki ja evankeliumi, ja koska sekä Johannes että Kristus antavat tässä meille hyvän tilaisuuden siitä puhua, niin sen vuoksi, ja että sitten sitä paremmin voisimme ymmärtää kaikkia evankeliumeja, tahdomme myöskin vähän puhua tästä asiasta ja tarkastaa, mitä laki ja evankeliumi on, kuinka ne eroavat toisistaan ja mitä ne aikaan saavat. Kristuksen tässä luettelema kuudes kohta on tämä: **Köyhille saarnataan evankeliumia.** Ellemme nyt tiedä, mitä evankeliumi on, emme myöskään voi sitä pitää minään niin suurena ja ihmeellisenä, kuin se on.

Kaikki laki ja varsinkin Jumalan laki on vihan sana, synnin voima, kuoleman laki. Tämä täytyy sinun ymmärtää näin: Sitten kuin

ihminen syntiinlankemuksen kautta on turmeltunut ja kaikkeen pahaan taipuvainen, kuten Raamattu 1 Moos. 6: 5 sanoo, ei voi mikään laki niin pakottaa eli parantaa häntä ettei, hän olisi halukas kaikkeen pahaan. Kun siis joku laki annetaan hänelle ja niin usein kuin se tapahtuu, on hän heti turmeltuneen luontonsa vuoksi lain vihollinen. Hän tahtoi mieluummin, ettei mitään lakia olisi olemassa, vaan että hän saisi tehdä halujensa mukaan, jonka kaiken me itsessämme havaitsemme. Sillä vaikka me ulkonaisen rangaistuksen tähden, lain uhkaaman helvetin tähden sekä sen lupauksen tähden ajallisesta ja ijankaikkisesta onnellisuudesta teemme ja olemme tekemättä, mitä laki käskää, niin me mieluummin kuitenkin näkisimme, ettei mitään rangaistusta olisi ja ettei meidän tarvitsisi mitään lakia totella, vaan että Jumala antaisi meille kaiken hyvän vapaasti ja ilmaiseksi. Sen vuoksi me emme voi koskaan niin sydäimestä ja ilman yksipuolisia tarkoituksia rakastaa emmekä noudattaa lakia, kuin sitä rakastaisimme, mikä on lakia vastaan. Jos esimerkiksi kysyt joltain huorintekijältä, miksi hän harjoittaa irstaisuutta, niin ei hän voi muuta vastata, kuin että se miellyttää häntä ja että häntä tuollainen häjy hekuma huvittaa, sillä hän ei tee sitä minkään lupauksen tähden eikä mistään rangaistuksen pelvosta, vaan vapaaehtoisesti ja ilmaiseksi, ainoastaan mieltymyksestä hekumaan.

Tuollaista halua lakiin et tapaa yhdessäkään ihmisessä, sillä kukaan ei tee hyvää sen vuoksi, että se miellyttää häntä, tai hänellä on halua lakiin; vaan hän pelkää ajallista ja ijankaikkista rangaistusta tai toivoo jotain ajallista tai ijankaikkista palkintoa. Nuo kaikki palvelvat siis palkan edestä; sisällisesti ovat he lain vihollisia ja rakastavat syntiä, jota he myöskin esteettömästi harjoittaisivat, elleivät pelkäisi rangaistusta. Lisäksi vielä he näillä väärillä ja saastaisesta sydäimestä tehdyillä

töillään eivät etsi sitä, mikä kuuluu Jumalalle, vaan heille itselleen; he eivät palvele häntä kuten hurskaat lapset isäänsä, vaan tahtovat sellaisilla pakollisilla töillä häntä lepyttää kuin tuomaria.

Tämmöinen sydämellinen viha lakiin, on sängen syvälle juurtunut ihmissydämeen, mutta se ei olisi niin suuri, ellei lakia olisi, se on: sitä ei niin hyvin tunnettaisi eikä tiedettäisi, koska silloin ihminen pelkäämättään ja tietämättään tekisi syntiä lakia vastaan. Mutta heti kun laki tulee jollekulle tutuksi ja selville, heti syntyy myöskin vastahakoinen ja pahottava himo, joka vihaa lakia, koska se kieltelee ihmiseltä sellaisen himon ja kalvaa häntä. Siitä sitten kielletty himo kiukustuu ja vihasuu sekä kasvaa ja lisääntyy. Tätä tarkoittaa P. Paavali sanoessaan: **Laki on myös tähän tullut, että synti suuremmaksi tunnettaisiin**, Room. 5: 20. Siis on nyt laki synnin voima, koska se vahvistaa ja lisää syntiä; sen vuoksi sanotaan sitä myöskin **kuoleman laiksi**, koska se kuolettaa tekemällä synnin suuremmaksi. Sen nimenä on myöskin **vihan sana**, sillä se laskee rikollisen omantunnon Jumalan vihan alle sekä kantaa sen päälle ja tuo ilmi sen vianalaisuuden. Sillä lain kautta ei ainoastaan synti julki tule, vaan sen kautta me myöskin tulemme vakuutetuiksi, että rakastamme syntiä ja vihaamme vanhurskautta. Ja näin laki opettaa, minkälainen ihminen on, nimittäin että hän on jumalaton ja Jumalan vihollinen, koska hän ei ainoastaan ole sydämestään rakastamatta Jumalan lakia, joka kuitenkin on hyvä, pyhä ja oikea, vaan vielä vihaa sitä ja soisi, ettei Jumalaa eikä lakia olisi, että hän voisi vapaasti elää himojensa jälkeen. Näin siis toteutuu että **kaikki ihmiset ovat valeh-telijoita** (Ps. 116: 111), sillä he ovat Jumalan totuuden vihollisia ja vastustajia.

Mutta tätä eivät muutamat usko, vaikka heitä sanotaan Raamatun opettajiksi, sillä he

noudattavat viisaustiedettä. He tosin hyvässä tarkoituksessa seuraavat luonnollista järkeään, mutta eivät kumminkaan ymmärrä syvää sydämensä pahuutta eikä lakia.

Sitä vastoin on **evankeliumi** armon, elämän ja autuuden sana, ja vaikka se on kokonaan toista kuin laki, niin soveltuvat ne kuitenkin sängen hyvin yhteen. Evankeliumia sanottaisiin suomeksi hyväksi sanomaksi ja ilmoitukseksi, kuten Room. 10: 15 on kirjoitettu: **Oo, kuinka suloiset ovat niiden jalat, kuin rauhaa julistavat, niitten kuin hyvää julistavat**. Evankeliumissa ilmoitetaan nimittäin aivan toista halua ja himoa, joka on edellisen vastakohta, nimittäin rakkautta ja Pyhän Hengen armoa, joka parantaa turmeltuneen luonnon ja opettaa ihmisen hyvää tekemään; sen vuoksi tekeekin ihminen sitä silloin mielellään ja hänellä on halu lakiin, jota hän ennen vihasi.

Sen vuoksi emme luekkaan evankeliumin kertomuksissa mitään muuta kuin hyviä tekoja; ei siellä ketään tapeta, lyödä eikä pahoin kohdella, vaan kaikkia jollain tavoin pahoin voipia ihmisiä parannetaan ja Kristus on kaikelle kansalle lempeä ja suojea. Päinvastoin taasen, kuinka näemmekään laista, että juutalaisia usein lyötiin korvessa? Siellä tapahtui kaikki hirmuisesti ja ankarasti, sillä ei lueta Mooseksen parantaneen ketään, kuten Aaron sentään kerran teki. Sen vuoksi he olivatkin Moosekselle yrmeissään ja tahtoivat usein kivittää hänet. Kaikella tällä asiankululla tarkoitetaan, että evankeliumi on armon sana, joka julistaa syntein anteeksi saamista, ja kuinka me voimme lain täyttää, joka käy näin: Ken tuntee olevansa lain vihollinen (jonkalaisia kaikki ihmiset luonnostaan ovatkin), ja ken omassatunnossaan tuntee syntinsä, hänen tulee kuulla ja uskoa evankeliumi sekä huutaa avuksensa vapahtajaa Jeesusta Kristusta. Uskon kautta häneen saa hän Pyhän Hengen, ja

kun hänellä tämä on, niin rakastaa hän lakia ja tulee näin vanhurskaaksi Jumalan edessä. Tässä nyt on syy, miksi P. Paavali joka paikassa ylistää uskoa Kristukseen, Room. 1: 17: **Vanhurskaan pitää elämän uskosta.** Miksi niin? Siksi, että usko Kristukseen saa heti **Pyhän Hengen, joka vuodattaa Jumalan rakauden meidän sydämiimme,** Room. 5: 5. Silloin alkaa ihminen rakastaa lakia ja vihata vielä jälellä olevata syntiä; samoin kuin nyt laki lisää syntiä, samoin lisää myöskin evankeliumi vanhurskautta, sillä evankeliumi antaa sitä, mitä laki vaatii. Tästä sanoo P. Augustiinus kirjassaan ”hengestä ja kirjaimesta:” Uskon laki hankkii meille sen, mitä töitten laki vaatii. Näin on: Laki kyllä uhkaa, mutta ei auta, vaan painaa syntisen vielä syvemmälle. Mooseksen kädet ovat raskaat eikä hän voi tehdä ketään vanhurskaaksi; sen ainoa työ on siinä, että se nuhtelee ja enentää velkaa sekä saa aikaan että ihminen vihaa häntä. Mutta evankeliumi auttaa ja jakelee meille Kristuksen tekoja.

Me näemme nyt tässä evankeliumissa evankeliumin voiman ja vaikutuksen, kun Kristus sanoo: **Sokeat saavat näkönsä ja ontuvavat käyvät, spitaaliset puhdistetaan ja kuurot kuulevat, kuolleet herätetään.** Näihin viiteen Kristuksen hyvään työhön käsitetään kaikki se hyvä, minkä evankeliumi meille tekee. Kenties kysyt, miksi tapahtuu juuri näin viidellä tavalla? Sen vuoksi näetkös, että ihmisen järjellinen sielu, joka yksin kykenee asioita arvostelemaan, elää ja vaikuttaa viiden aistin kautta, jonka Augustiinus selvästi osoittaa kirjassaan ”kymmenestä neitsestä”. Tästä seuraa, että lain vaikutus on siinä, että se tekee ihmiset syntisiksi, kirotuiksi, rikollisiksi, viheliäisiksi, surullisiksi ja murheellisiksi sekä aivan ankarasti raskauttaa heidän omaatuntoaan synneillä. Evankeliumin tehtävä sitävastoin on tehdä ihmiset vanhurskaiksi, ter-

veiksi, autuaiksi, iloisiksi ja tyytyväisiksi, sillä se rauhoittaa ja keventää omantunnon. Tästä sanoo Jesaias 9: 3: **Sinä olet heidän kuormansa ikeen, heidän olkainsa vitsan ja heidän vartijansa sauvan särkenyt, niinkuin Midianin aikana.** Se on: sinä olet täyttänyt lain, joka raskautti meitä. Siitä seuraa, että kenessä vielä, sitten kun laki on täytetty, on paha ja murheellinen omatunto, hän ei tunne Kristusta eikä evankeliumia. Onhan mahdotonta, että sen ihmisen sielu voisi olla murheellinen, joka totuudessa uskoo Kristukseen ja jolla on oikea tieto evankeliumista, sillä evankeliumi on suloinen ja hyvä sanoma, joka ei meille mitään muuta julista kuin niitä hyviä töitä, jotka meille kelvottomille syntisille on Kristuksessa annettu. Ken tämän uskoo, hän saa Isän Hengen ja hänen mielensä tulee iloiseksi.

Ne jotka siis omilla töillensä, pyhiinvaelluksillaan, anekirjoilla ja muulla sellaisella tahtovat rauhoittaa omantuntonsa, ne ovat aivan evankeliumia vastaan, koska ei millään muulla keinolla siihen päästä kuin ainoastaan uskomalla Kristukseen, jota meille evankeliumissa julistetaan. Niin, lailla on myöskin monta nurjaa opettajaa, jotka eivät johdata ihmisiä evankeliumiin, kuten Johannes teki, vaan räykkäivät kansa parkaa pelkillä töillä. Tuollaiselle kansalle onkin vaikeata ja outoa uskoa Kristukseen ja etsiä rauhaa ainoastaan uskon kautta; sen vuoksi vaadittiin tässäkin niin paljon työtä, ennen kuin Johanneksen opetuslapset oppivat tuntemaan Kristuksen. Samoin meidänkin aikanamme löytyy monta juttusaarnaajaa, jotka ihmisille teroittavat ainoastaan lakia ja töitä mutta ei koskaan uskoa. Siitä on taasen seurauksena, että tuollaisia töihin tottuneita ihmisiä töin tuskin voidaan taivuttaa uskoon kiinni tarttumaan.

Kaiken nyt sanotun johdolla voidaan helposti ymmärtää nämä Kristuksen sanat: **Köyhille saarnataan evankeliumi.** Ajatus on se,

että evankeliumi, se on: Jumalan hyvät työt Kristuksessa, julistetaan köyhille, ei rikkaille, mahtaville ja viisaille. Sana evankeliumi, sanan mukaisesti ymmärrettynä, on sellainen saarna, joka vaikuttaa köyhissä, kuten Jesaias 61: 1 Kristuksen puolesta sanoo: **Hän on minun lähettänyt saarnaamaan köyhille hyvää sanomata** (evankeliumia). Köyhillä taa-sen ei ymmärretä ainoastaan niitä, jotka ovat köyhiä ajallisesta tavarasta, vaan myöskin sellaisia, jotka ovat sorrettuja, vaivattuja, viheliäisiä, murheellisia ja nöyryyneitä, jommoisia köyhä kansa yleensä onkin, sillä edellisessä lauseessa nimenomaan puhutaan hepreankin kielen mukaan **evankeliumin saarnaamisesta köyhille**, Jes. 61: 1. Syystä siis luetaan köyhien joukkoon kaikki ne, jotka ovat sokeita, kuuroja, ontuvia, spitaalisia, synnissä kuolleita ja yleensä kaikki, jotka tarvitsevat Kristuksen hyviä töitä ja syntein anteeksi saamista. **Sillä isoovat täytti hän hyvydellä ja rikkaat jätti tyhjäksi**, Luukk. 1: 53. Kristus näyttää siis näillä sanoilla, miksi hän ei maailman tavalla osoita suurille ja rikkaille hyviä töitään. Koska minä, sanoo hän, olen lähetetty opettamaan ja tekemään hyviä töitä ainoastaan tarvitseville, niin sen vuoksi teen sokeat näkeviksi, kuurot kuuleviksi, spitaaliset puhtaiksi ja syntiset autuaiksi.

Kristus tahtoo tällä myöskin nuhdella Johanneksen opetuslasten ja kaikkien juutalaisten lihallista ajatusta, sillä he arvelivat, että koska Johannes sanoi häntä **suureksi**, niin oli hän tuleva suurella komeudella ja maallisella loistolla. He kuvittelivat mieliinsä, että Kristus toisten ruhtinasten ja suurten herrain tavalla tulisi kultaan, purppuraan ja sota-asuun puettuna ja tekisi voimalla ja väkivallalla kansan alamaisekseen. Sellaiset ruhtinaat ja herrat tarvitsevat itse ihmisten apua ja turvautuvat sen vuoksi rikkaisiin, mahtaviin ja maallisesti viisaisiin, joiden avulla he suorit-

tavat tehtävänsä. Mutta sokeissa, köyhissä, ontuvissa, spitaalisissa, ylönkatsotuissa ja aivan arvottomista he eivät välitä eivätkä huoli, koska niille ei ole paikkaa heidän hovissaan eikä toimissaan. **Jotka pehmeitä kantavat, ne ovat kuningasten huoneissa**, kuten hän myöhemmin sanoo.

Koska siis Kristuksen tahto ja evankeliumin tehtävänä on palvella ainoastaan köyhiä ja murheellisia, niin täytyy välttämättömästi kaikkein, **jotka silmänsä nostavat ja silmälautansa korottavat** (Sananl. 30: 13), pahentua hänestä. He ovat niitä, jotka Kristuksesta ja hänen evankeliumistaan etsivät ainoastaan sitä, mikä on ihmisistä suurta, jommoisia mieltään olivat Johanneksen opetuslapset, joille Herra sanoo: **Autuas on se, joka ei pahene minusta**. Koska heillä nimittäin oli se luulo Kristuksesta, että hän tulisi voimassa ja mahtavuudessa, niin eivät he uskoneet siksi häntä, joka käyskenteli jalkasin muutamien köyhien kalastajien seuraamana eikä muista huolinut kuin sokeista, kuuroista ja kaikenlaisista raajarikkoisista ihmisistä, vieläpä publikaaneista ja syntisistäkin eikä ollenkaan vastannut sitä, jota he hänestä odottivat.

Tässä on nyt koko evankeliumimme oikea sisällys: siinä esitellään koko syy juutalaisten epäuskoon, joka perustui siihen, että Kristus esiintyi niin alhaisessa muodossa, joka oli aivan suora vastakohta Johanneksen hänestä antamalle suurenmoiselle todistukselle. Siinähän tarkoituksessa Johannes lähetti opetuslapsensa Kristuksen tykö ja samassa tarkoituksessa lähetti Kristuskin heidät takaisin Johanneksen tykö osoitettuaan heille ensin työnsä ja annettuaan heille samalla uskollisen varoituksen, nimittäin sitä varten, että hän varjelsi heitä pahentumasta hänen alhaisesta ulkomuodostaan.

Sellaisia löytyy nykyaikaankin monta, jotka pahenevat Kristuksen sanoista; varsinkin

sellaisia, jotka tähystelevät ympäriltään ainoastaan korkeata ja loistavata eivätkä ollenkaan välitä köyhistä ja murheellisista. Onpa sellaisiakin, jotka luulevat omin voiminsa ja töinensä voivansa rauhoittaa omantuntonsa ja tehdä itsensä vanhurskaaksi, tai jotka eivät mielettömän kovuutensa tähden ole köyhiä eikä murheellisia eivätkä sen vuoksi ansaitse evankeliumia eikä sen hyviä töitä. Jos nimitäin uskomme evankeliumin, niin tekee se kaikki, se lohduttaa murheelliset, nostaa sortuneet, vahvistaa arkamieliset ja poistaa kaiken sielun sairauden. Kaikki muut työt lähtevät röyhkeydestä ja ne päättyvät epätoivoon. Sitten seuraa:

Koska he menit pois, rupesi Jeesus sanomaan kansalle Johanneksesta: Mitä te lähditte korpeen katsomaan? Ruokoako, jota tuuli häilyttää? Taikka mitä te läksitte katsomaan? Ihmistäkö vaatetettuna pehmeillä vaatteilla? Katso, jotka pehmeitä kantavat, ne ovat kuningasten huoneissa. Taikka mitä te läksitte katsomaan? Profeetaako? Totisesti sanon minä teille: tämä on jalompi kuin profeeta. Sillä tämä on se, josta kirjoitettu on: Katso minä lähettän minun enkelini sinun kasvois eteen, joka on valmistava sinun ties sinun etees. Jos nyt tahdotaan oikein ja yksinkertaisesti ymmärtää nämä sanat, niin tulee huomata, että Kristus näin korkeasti ylistää Johannesta siinä tarkoituksessa, että hän jatkaisi huolenpitoansa, nimittäin siitä, ettei pahennuttaisi hänestä. Olemmehan jo kuulleet, kuinka suureen vaaraan juutalaiset olivat joutuneet Kristuksen halvan ulkomuodon tähden, kun näkivät hänen vaeltavan köyhyydessä ja alhaisuudessa. Herättääkseen nyt heissä uskoa itseensä, ylistää hän näin suuresti Johannesta. Johanneshan oli ennen todistanut Kristuksen Jumalan karitsaksi ja suuremmaksi, joka oli tuleva hänen jälkeensä, joten siis kaikki tyyni

riippui hänen todistuksestaan, sillä jos he uskoivat Johanneksen todistuksen, niin heillä jo oli Kristus, mutta elleivät he uskoneet Johanneksen todistusta, eivät he uskoneet Kristustakaan. Tämän heidän uskonsa tiellä taas oli, kuten jo on sanottu, Kristuksen persoonan halpa ulkomuoto. Nyt tahdomme siirtyä tekstiin jälleen.

Ensiksi kiittää Kristus Johannesta hänen järkähtämättömyydestään sanoen, ettei hän ollut ruovon kaltainen, jota tuuli häilyttelee. Kuin sanoisi: Te olette lähteneet korpeen näkemään Johannesta ja kuulemaan hänen todistustaan. Nyt tiedätte, kenestä hän on todistanut, nimittäin minusta. Miksi nyt ette usko häntä? Miksi ette ota minua vastaan, kun hän niin selvästi ja julkisesti minusta todistaa? Miksi pahenette minusta? Arveletteko, että Johannes vasta ehkä sanoo toista, kuin mitä tähän asti on puhunut? Luuletteko hänen teidän tähtenne antautuvan tuulen turjuteltavaksi kuten te, joiden mielipiteitä, epäluuloja ja uskotomuutta tuuli häilyttää milloin sinne milloin tänne? Vaikka te olettekin horjuvia, älkää toki ajatelko hänen mukautuvan teidän oikkujenne jälkeen ja osoittavan teille ketään muuta (kuin minua, joka olen oikea Messias), jota te lihallisessa mielessänne toivotte? Tässä minä olen läsnä, josta Johannes on todistanut; kuitenkin te ylönkatsotte minua ja odotatte jotain muuta sokean arvailunne mukaan. Näin nuhtelee Kristus kiittämällä Johanneksen mielenlujuutta heidän sydämensä häilyväisyyttä, kun he eivät antaneet Johanneksen varman ja luotettavan todistuksen vakuuttaa itseään, että olisivat uskoneet Kristuksen todellakin olevan läsnä. Ja kun Kristus näin selvästi ja ystävällisesti houkuttelee Johanneksen opetuslapset uskoon pahentumisen vaarasta, niin puhuu ja tekee hän kaiken tämän niin, että sillä osoittaa tahtovansa tehdä kaikkia autuaiksi.

Toiseksi ylistää Kristus Johanneksen ankarata elämäntapaa hovi-imartelijoitten velttouden rinnalla. Tämä ominaisuus soveltuu hyvin yhteen edellisen kanssa. Samoin kuin nimittäin lujamielisyys ei säikähdä vastustajia eikä väisty heitä, samoin ei myöskään ankaruus suostu imartelijain makeisiin puheisiin. Nämä kaksi hyvettä soveltuvat uskolliselle totuuden todistajalle sangen hyvästi. Kristus tarkoittaa sanoillaan: Te olette lähteneet katsomaan ja kuulemaan Johannesta, ja katso, te olette nähneet ja kuulleet hänen. Miksi ette sitten usko häntä? Luuletteko, että hänen teidän tähtenne pitäisi saarnata minusta vähän lievemmin ja kuten teille kelpaa? Muotoni ja arvoni, jossa minua nyt nähdään, ei ole teidän mieleenne ja sen vuoksi te ette usko Johannesta vaan pahenette minusta; teidän ajatuksenne ovat tähdätyt johonkin toiseen, joka on tuleva toisessa muodossa kuin minä, herrauudessa ja kuninkaallisessa komeudessa. Sellainen Kristus kelpaisi teille, ja sellaista te haluatte velton ja lihallisen mielenne mukaan tahtoen Johanneksen todistamaan jostain sellaisesta ja puhumaan teille mieliksi; siihen te olisitte täysin tyytyväisiä. Silloin olisi Johannes teille sangen rakas ja tervetullut, jos hän näin teitä mielistelisi, mutta hän olisi silloin myöskin väärä todistaja minua vastaan. Mutta nyt, niinkuin hän on vaatetettu karkeaan vaatteeseen, siten on hänen puheensakin karkeata ja jäykkää, koska hän todistaa minusta, joka ulkomuotooni nähden olen teistä pahentava, kova ja peljättävä. Huomaa nyt tässä, kuinka Kristus, ylistämällä Johanneksen ankaraa elämää juuri samalla Johanneksen opetuslasten velttoa ja naisellista luuloa ja ajatusta Kristuksen ajallisesta ja lihallisesta tulosta ja kuitenkin Johanneksen todistuksen johdosta kehottaa hengellisesti ja vakavasti uskomaan häneen itseensä.

Kolmanneksi ylistää Kristus Johannesta hänen arvokkaisuutensa tähden, jotta he, vaikka eivät panisikaan arvoa hänen lujamielisyydelleen ja ankaralle elintavalleen, kuitenkin ajattelisivat hänen tehtävänsä arvoa. Tämän johdolla on Kristuksen sanojen tarkoitus tämä: Te, Johanneksen opetuslapset, te uskotte Johanneksen profeetaksi, mutta minuun te ette tahdo hänen todistuksensa perusteella uskoa, sillä te arvelette hänen puhuvan jostain muusta kuin minusta, joka muka on tuleva sellainen, jonkalaiseksi te häntä haluatte. Mutta minä sanon teille: Johannes ei ole profeeta ainoastaan tällä tavalla, vaan hän on enemmänkin kuin profeeta, sillä hän ei ennusta minusta niinkuin tulevasta vaan osoittaa minuun sellaisena, joka jo olen saapuvilla teidän tykönänne, joten siis teillä ei ole mitään syytä kiinnittää häilyviä ajatuksianne kehenkään muuhun kuin minuun. Johannes ei todista kenestäkään muusta kuin minusta, jota hän on sormellaan osoittanut. Huomaa tässä taasen, kuinka Kristus näkee heidän sydämensä ajatuksen. Johannesta ne muka saattoivat uskoa, mutta pahenemisensa puollustukseksi toivat he sen esiin, etteivät voineet Kristusta hyväksyä sen vuoksi, koska Johannes profeetana puhui hänestä kuin sellaisesta, joka vasta oli tuleva, jonka vuoksi he ajattelivat Johanneksen puhuvan jostain toisesta tai sellaisesta, jonka piti tulla aivan toisessa muodossa kuin Kristus. Näin Kristus siis tekee kaikkialla tyhjäksi heidän epäuskonsa verukkeet eikä jätä heille mitään syytä olla uskomatta itseensä. Hän tarkoittaa: Sen vuoksi ei teidän tarvitse odottaa ketään muuta, ei sellaista, joka tulisi minua miellyttävämpänä, eikä sellaista, joka tulisi minun jälkeeni, vaan tässä nyt olen läsnä minä, jonka Johannes julistaa tulevaksi, sillä hän on enkeli, se on: sanansaattaja edelläni, ei niin, että hän nyt vasta julistaisi minun tuloani, vaan että hän valmistaisi tietä minun eteeni.

Vielä tulee huomata, miksi Kristus niin usein toistaa sanoja: **Mitä te läksitte korpeen?** Tällä tarkoittaa hän kirjainta, joka kuolettua, ja kuinka he ainoastaan ruumiillisesti olivat menneet luonnolliseen korpeen Johanneksen tykö, jonka luokse heidän kuitenkin olisi pitänyt mennä hengessä, se on: mieli- neen ja tahtoineen ja hyljätä lihallinen luulonsa tulevasta Messiaasta, joka luulo oli pahentavainen, koska he eivät sen vuoksi voineet ottaa vastaan Johanneksen todistusta eivätkä antaneet hänen valmistaa Kristukselle tietä sydämässään. Olkoon tämä nyt kyllin historiasta. Nyt tahdomme myöskin puhua vähäisen.

Johanneksen ja Kristuksen salaisesta merkityksestä.

Vaikka Johannes ja Kristus nyt eivät ole ruumiillisesti seurakunnassa, niin toimitetaan kuitenkin heidän virkaansa nykyäänkin sana saarnaamalla lakkaamatta yhtä täydellisesti, kuin he itse muinoin sen toimittivat. Tässä tiedettäköön, että Johannesta sanotaan **huutavan ääni korvessa**, joka valmisti tietä Herralle, kuten seuraavan sunnuntain evankeliumissa saamme kuulla. Tämä ääni on vielä tänäänkin kaikilla, jotka saarnaavat evankeliumia. **Evankeliumin sana seurakunnassa on**, sanon minä, **Johanneksen ääni korvessa** ja toimittaa Johanneksen tehtävän, kuten nyt seuraavassa saamme nähdä.

Ensiksi: Evankeliumin saarnalla on kahdenlainen tehtävä. Ensimmäinen on, että se selittää lain. Nuo käskysanat: **Ei sinun pidä tappaman, ei sinun pidä huorintekemän, ei sinun pidä väärin vannoman**, selitetään Matt. 5: 11 ja seur. siten, etteivät ne ainoastaan ulotu ulkonaisten töitten alalle, kuten törkeät juutalaiset kirjaimen ja sanain lähimmän merkityksen mukaan ne ymmärtävät, vaan että niihin myöskin sisältyy ja niissä

kielletään sydämen sisällinen himo. **Minä sanon tielle**, sanoo Kristus Matt. 5: 22, **jokainen joka tyhmästi vihastuu veljellensä** j. n. e. sekä v. 28: **Minä sanon teille, elkkät ensinkään vannoko** j. n. e.

Tämän lainselityksen kautta tulemme me kaikki syntisiksi ja lain rikkojiksi. Vaikka nimittäin muutamat rangaistuksen pelosta pidättävät itsensä ulkonaisista pahoista teoista, ei kuitenkaan löydy ketään, joka ei tunne pahaa halua itsessään ja joka ei vihastu, varsinkin jos hänelle siitä syytä annetaan. Mutta nyt on vihastuminen samaa kuin sydämellä tappaminen, haureellinen himo samaa kuin sydämessä huorin tekeminen, vaikkei sitä juuri ulkonaiset teot seuraisikaan. Sen vuoksi myöskin P. Paavali Room. 7: 14 sanoo: **Me tiedämme, että laki on hengellinen, vaan minä olen lihallinen**, koska laki toisaalta ei ainoastaan kiellä ja toisaalta ei ainoastaan vaadi sanoja ja tekoja, vaan tahtoo ohjata myöskin sydämen liikutuksia. Sen vuoksi tulee nyt synnin tunto laista, josta me ymmärrämme meille olevan mahdollonta itsestämme olla tai tulla hurskaaksi. Vihaahan paha himo sitä enemmän lakia, mitä enemmän se oppii tuntemaan lain estämistä ja kieltoa. Siitä huolimatta pitää laki kuitenkin ijankaikkisen kirouksen ja rangaistuksen uhal- la täytettämän. Lain selitys ja evankeliumin ensimmäinen työ vie siis meidät helvettiin ja kuolemaan. Kun sitten synty näin on lain tuntemisen kautta tullut ilmi ja enentynyt, omatunto peljästynyt ja helvettiin viety ja oppinut tuntemaan kykenemättömyytensä, silloin ei ole muuta edessä kuin epätoivo, koska ihminen ei löydä itsessään yhtäkään niin puhdasta tekoa, kuin laki vaatii, ja koska laki vaatii aivan puhdasta sydäntä, jonkalaista ei yhdelläkään ihmisellä vaan päällä ole, kuten jo on sanottu.

Evankeliumin toisena työnä, joka onkin sen vakituinen toimi, on julistaa ja omistaa

meille Kristus. Jos sydän hänen uskoo, niin se saa Pyhän Hengen, joka antaa meille rakkautta, niin että alamme rakastaa lakia ja siis tehdä hyviä töitä puhtaasta sydäimestä. Ap. Tek. 15: 9 luumme me: **Hän puhdisti uskolla heidän sydämensä.** Kun lain selitys lisää omantunnon levottomuutta, niin se silloin pakottaa ihmisen huokaamaan, isoomaan ja vastuksella etsimään Jumalan laupeutta, se on: Kristusta. **Joka silloin etsii, se löytää, ja joka kolkuttaa, sille avataan,** Luukk. 11: 10. Näin **evankeliumi kuolettaa ja virvoittaa; viepi suureen ahdistukseen ja siitä ulos jälleen,** 1 Sam 2: 6.

Nämä molemmat **evankeliumin tehtävät** toimitti Johannes **edellisen** siinä, että saarnasi parannuksen kastetta ja johdatti kansaa synnin tuntoon. Tällä toimella hän nimittäin valmisti Herralle tietä ja **toimitti Jumalalle valmistetun kansan,** Luukk. 1: 17, sillä hän nöyryytti heitä, niin että oppivat tuntemaan itsensä, ja täytti heidät Kristuksen tulemisen ikävöimisellä. Eihän Kristus keillekään muille tule kuin niille, jotka ovat valmistetut ja ovat valmistaneet hänen tietänsä; se on: ovat sellaisia, jotka tasoittavat koleat paikat, ojentavat väärät, panevat pois kaiken ylpeyden ja röyhkeyden ja nöyryydessä huokailevat hänen laupeuttaan. Näin nyt tekee lain totinen tunteminen ihmisen tyhjäksi kaikesta itsensä luottamuksesta ja saa hänet haluamaan ja ikävöimään Jumalan armon omistamista.

Evankeliumin **jälkimmäisen** tehtävän toimitti Johannes siinä, että **todisti valkeudesta** ja osoitti sormellaan Kristusta sanoen: **Katso, jumalan karitsa, joka poisottaa maailman synnin,** Joh. 1: 29. Aivan kuin olisi sanonut: Jos laki peljättää, hätyyttää ja murauttaa teitä ettekä te näe voivanne täyttää sitä, sekä jos teillä sen vuoksi on paha omantunto, niin katsokaa, minä osoitan teille sen, joka on vapahtava teidät tällaisesta tuskasta. Men-

kää Kristuksen tykö ja uskokaa häneen, sillä hän ottaa teiltä synnin pois ja antaa teille Pyhän Hengen. Enhän minä ole kastanut ja tehnyt teitä syntisiksi siinä tarkoituksessa, että te sellaisina syntisinä olisitte ja pysyisitte, vaan olen sen tehnyt siinä aikomuksessa, että kastettuani teidät vedellä lähettäisin teidät, jotka tiedätte olevanne syntisiä, Kristuksen vanhurskauden tykö, joka kastaa teitä Pyhällä Hengellä ja tulella.

Tästä näet, kuinka kaukana evankeliumista ne ovat, jotka ihmislakia seurakunnassa opettavat. He eivät ole edes evankelisia opettajiakaan, koska opettavat lakia ainoastaan siten, että kehoittavat ihmisiä tekemään lain töitä. Ei he mitään muuta aikaan saa, kuin että turmelevat omiatuntoja, kuten niin sanotut summistit ja sententsiaarit tekevät, jotka eivät koskaan ennätä niin pitkälle, että toteuttaisivat kumpaakaan näistä evankeliumin tehtävistä. He eivät selitä lakia oikein eivätkä ohjaa sillä Kristuksen luo, vaan ahkeroitsevat ainoastaan saadaksensa joitakuita töitä toimeen. Mutta sen sijaan opettavat ne oikein, jotka ensin peljättävät ihmiset lailla ja opettavat heille, etteivät he voi täyttää yhtäkään lain työtä, koska heidän sydämensä ei voi olla niin puhdas kuin laki vaatii, joten siis lain täyttäminen on heille mahdotonta; sekä jotka, sitten kun ovat peljättäneet ja nöyryyttäneet ihmiset, lähettävät heidät Vapahtajan Kristuksen tykö, johon uskonnalla he sitten tulevat autuaaksi. Kristuskin vertaa Matt. 13: 52 kirjanoppineen, joka on taivaan valtakuntaan oppinut, perheen isäntään, joka tavarastansa tuo esille uutta ja vanhaa, se on: joka opettaa syntiä lain kautta ja arvoa Kristuksen kautta, niin että hän haavoittaa ja parantaa ja on enkeli, joka on lähetetty lain selityksellä valmistamaan tietä armolle.

Tästä seuraa, ettei kukaan uppinkaisemmin paatuneena vastusta Johannesta ja Kristusta eli toisin sanoen evankeliumia ja armoa,

kuin ne jotka uskaltavat omaan vanhurskauteensa sekä luottavat kirjaimeen ja lain töihin. Sellaiset eivät sovita itseensä lain selitystä eivätkä suvaitse töissään tulla nuhdelluksi syntisiksi ja tomppeleiksi, josta syystä sekä Kristus Matt. 3: 7 kutsuivat fariseuksia **kyykäärmeitten sikiöiksi** ja Matt. 21: 31 sanoo Kristus: **Puplikaanit ja portot käyvät senkaltaisten edellä Jumalan valtakuntaan.** Sillä joka ei usko Johannesta, hän ei ota Kristusta vastaan, ja ken taasen hylkää lain selityksen, ei hän myöskään armoa saa, sillä hän ei tahdo olla nöyryytetty synnissään. Sellaisia ovat myöskin tähän aikaan ne, jotka kerskaavat vapaasta tahdostaan, eivät suvaitse saastaisen ja pahan nimeä itsestään eivätkä taivu Jumalan lain nuhdeltaviksi; vaan opettavat, että lakia tulee hyvällä mielellä noudattaa ja vaan tehdä sen töitä, niin ettei rikota sitä vastaan, vaikka ei juuri voidakkaan tehdä oikein hyvää työtä. Sellaiset eivät tarvitse Jumalan karitsaa, joka ottaisi pois heidän syntinsä, ja turhaan Johannes toisen virkansa mukaan osoittaa heille Kristuksen, koska he ylönkatsovat hänen edellisessä virassaan lainselittäjänä.

Nyt ymmärrämme, kuinka Johannes on välittäjänä lain ja armon välillä ja kuinka hän ne molemmat liittää yhteen, sillä hän avaa sekä armon että lain sekä ilmoittaa molemmat selittäessään lain ja osoittaessaan armoon. Lakia selittäessään tekee hän ihmiset syntisiksi, mutta armoon osoittaessaan tekee hän heidät vanhurskaiksi. Lain selityksellä saa hän aikaan, että ihminen epäilee itseänsä, mutta armoa ilmoittamalla ja julistamalla rupeaa ihminen ikävöimään Kristusta. Sen vuoksi sanoo tässä Kristus (v. 12) vallan oikein: **Hamasta Johannes Kastajan päivistä niin tähän asti kärsii taivaan valtakunta väkivaltaa ja väkevät repivät sen heillensä.** Johanneksen edellisellä viralla nimittäin ih-

miset nöyryytetään, niin että he omassatunnossaan tuntevat ja tunnustavat syntinsä ja sitten kiiruhtavat totisella kiivaudella armoon ja ikäänkuin väkisin repivät sen itselleen, sillä silloin he sisällisesti haluavat pelastusta synneistään, joilla laki heitä painaa. Sellaista väkivaltaa tarkoittaa Kristus näillä sanoillaan; samalla tavalla nälkäiset, saatuaan tietoa jonkun rikkaan miehen anteliaisuudesta, tunkeutuvat joukoittain hänen ympärilleen. Semmoinen vaikutus on evankeliumillakin ja Johanneksen äänellä, että se panee janoamaan ja himoitsemaan armoa. Sen vuoksi hän onkin enemmän kuin profeeta ja sen vuoksi niin suuria hänestä sanotaan, sillä ei yksikään profeeta ole koskaan niin läheltä ja selvään osoittanut Kristusta, vaan ovat he enemmän teroitaneet lakia. Ei mikään muu kuin evankeliumin oppi ole ilmoittanut armoa syntisille; sen vuoksi onkin evankeliumi rauhan sana, joka julistaa syntein anteeksi saamista. Sempä vuoksi on Johanneskin niin ankara elämässään ja vaatetuksessaan, koska hän edellisessä virassaan lain selittäjänä tekee syntisiä, jota kaikki ihmiset peljestyvät.

Nyt voimme myöskin havaita yhtenäisyyden esillä olevan sunnuntain epistolan ja evankeliumin välillä. Sanan opettajat seurakunnassa eivät muuta ole kuin Kristuksen palvelijoita ja Jumalan salaisuuksien huoneen haltijoita, se on: he toimittavat Johanneksen virkaa ja tekevät kansan ei itsellensä vaan Kristukselle alamaiseksi, sillä he opettavat ihmiset ymmärtämään lakia ja armoa sekä ilmoittavat heille sekä synnin että syntein anteeksi saamisen. Sillä he ovat myöskin Herran enkeleitä, jotka lähetetään Kristuksen kasvoin eteen valmistamaan tietä hänelle. Se on: he saarnaavat evankeliumia ulkonaisella äänellä, jonka kautta ne ihmiset, jotka sitä kuulevat, valmistetaan sisällisesti armoa saamaan. Usko ja armo tulee nimittäin yksin ja ainoastaan Jumalan sanan

kautta, kuten P. Paavali Room. 10: 14, 17 sanoo: **Kuinka he sen uskovat, josta ei he ole kuulleet. Niin tulee siis usko kuulosta.** Sen vuoksi yhteen käy ja on ihan samaa: olla Kristuksen palvelija ja Jumalan salaisuuksien huoneenhaltija tai enkeli, joka valmistaa tietä Kristukselle, se on: valmistaa ihmisiä Kristuksen uskoon. Tämä on myöskin kuvattuna ensimmäisen adventtisunnuntain evankeliumissa, kun opetuslapset taluttivat esille ja varustivat aasintamman varsan, jonka päälle Kristuksen asettivat. Kaikki ne, jotka Jumalan seurakunnassa opettavat Kristuksen sanaa, ovat sellaisia enkeleitä, sillä he esittelevät sitä sanaa, jolla Kristus tulee ja antaa uskon sekä istuu heidän päällensä; samoin hän myöskin lähetti seitsemänkymmentä opetuslastaan edellään kaikkiin paikkoihin, joihin tahtoi tulla.

Sen vuoksi tulee myöskin kaikilla saarnaajilla ja seurakunnan esimiehillä olla kaikki se hyve ja kiitos, joka Johanneksella oli: nimittäin etteivät ole mitään ruokoja, joita tuuli sinne tänne häilyttelee; ettei heillä myöskään ole pehmeitä vaatteita, sillä he ovat suurempia kuin profeetat, niin etteivät he saa myötä-eikä vastoinkäymisestä viehättyä Jumalan sanaa väärentämään. Mutta valitettavasti on asianlaita vielä se, että Johannes tänäkin päivänä viruu vankeudessa tai on aivan kaulasta katkaistu, koska puhdasta ja selvää totuutta eli huutavan ääntä korvessa ei tyranniin väki-

vallan vuoksi voida julkisesti seurakunnassa saarnata, jopa nyt on niin, että se on aivan äänettömäksi käynyt. Sen sijaan on nyt astunut ihmisajatukset ja mielivalta, nyt hypellään, leikitään ja huvitellaan lihallisia ihmisiä maailman tavan mukaan, samoin kuin tuon porton Herodian tytär ilakoiden leikki ja tanssi isänsä Heroodeksen edessä.

Missä nyt evankeliumia tällä tavalla saarnataan, siinä käy niin, kuin tämä evankeliumi sanoo, ettei nimittäin kaikki usko evankeliumia vaan etsivät aina jotain muuta Kristusta ja pahenevat häneen sellaisena, joksi häntä evankeliumissa julistetaan, kuten P. Paavali 1 Kor. 3: 4 sanoo: **Toinen sanoo: minä olen Paavali, ja toinen: minä Apollon.** Ihmisen mieli on niin paatunut, että se aina tahtoo tulla autuaaksi muulla keinolla kuin Kristuksen kautta, niinkuin nöyryydellä, itsensä kieltämisellä j. n. e., vaikka sen kuitenkin täytyy tapahtua uskon kautta. Ihmiset kammoovat tunnustaa itsensä Jumalan edessä mitättömiksi ja elää ainoastaan sanasta uskon kautta; he luulevat omillakin voimillaan ja töillään voivansa siinä jotenkin apuna olla. Mutta kaikkein pahimmat ovat ne, jotka eivät ainoastaan ole uskomatta vaan vielä vainoavatkin sanaa ja asettuvat totuutta vastaan. Nämä ovat sellaisia, jotka vankeudessa ja ohjesääntöjensä kahleissa katkaisevat Johannekselta kaulan, saadakseen sitten opettaa, menetellä, elää ja hallita niin vapaasti, kuin heitä haluttaa. Amen.